

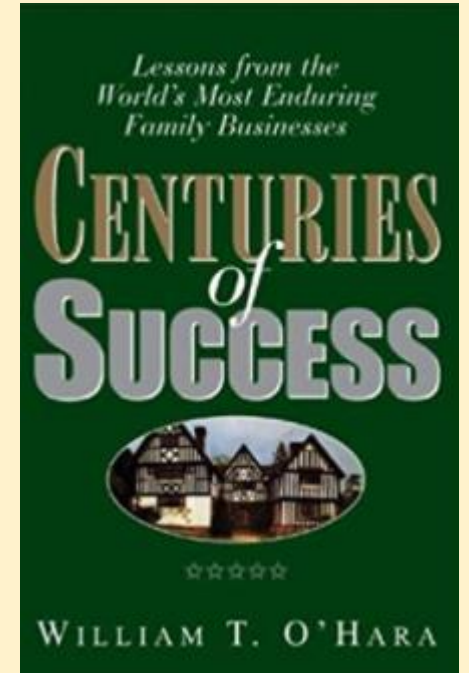
Afacerile de familie si finantarea lor prin Bursa de Valori Bucuresti

16 MARTIE 2018,
BRAȘOV, ROMÂNIA

“Inainte de corporatia multinationala, a existat afacerea de familie. Inainte de revolutia industrială a existat afacerea de familie. Inainte de Iluminarea Greciei si a Imperiului Roman, a existat afacerea de familie.”

“Secole de Succes” - Profesor William T. O’Hara

- ☐ Definitie general acceptata
- ☐ Vechimea afacerilor de familie
- ☐ Date statistice generale
- ☐ Caracteristici unice ale afacerilor de familie
- ☐ Drumul spre finantare prin piata de capital si listarea la Bursa
- ☐ De ce finantarea prin Bursa de Valori Bucuresti ?
- ☐ Sunt pregatite afacerile de familie din Romania sa se finanteze de pe piata de capital si sa se listeze?
- ☐ Este guvernanta corporativa unul dintre principalele obstacole ale listarii?
- ☐ PROs and CONs pentru finantare si listare
- ☐ Demersuri proactive la nivelul Bursei

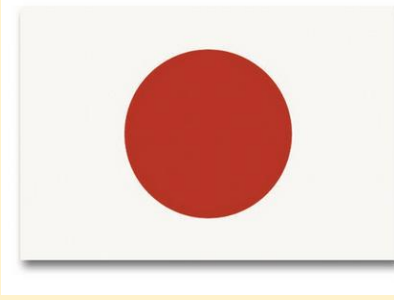
Ce este afacerea de familie potrivit Federatiei Europene a Afacerilor de Familie

Families in Business for the long term

- ☐ Majoritatea drepturilor de luare a deciziilor revine unei/unor persoane fizice care au infiintat afacerea de familie sau revine persoanei/lor fizice care au cumparat afacerea respectiva sau revine sotului/sotiei, parintilor, copilului sau copiilor acestuia/acesteia/acestora
- ☐ Majoritatea drepturilor de luare a deciziilor este indirecta sau directa
- ☐ Cel putin un reprezentant al familiei sau ruda/rude sunt este implicat in mod formal in conducerea afacerii
- ☐ In cazul societatilor listate – persoana care a infiintat sau cumparat afacerea sau familia ei sau descendentii acesteia detin 25% din drepturile de luare a deciziilor potrivit detinerilor din capitalul afacerii
- ☐ Definitia include de asemenea si afacerile care nu au incheiat primul transfer de generatii, unicii proprietati si angajati, daca exista o entitate legala care poate fi transferata generatiei urmatoare

Cele mai vechi afaceri de familie din lume ...

Kongō Gumi – 578 e.n.

Constructii de temple budiste

“Inheritance of techniques
from 1,400 years ago to the
future”

50 generatii

**Nishiyama Onsen
Keiunkan – 705 e.n.**

Hotel condus de
52 generatii
Atestat de “Guinness Book” in
2011

Hōshi Ryokan – 718 e.n.

Hotel condus de
46 generatii

In

cea mai veche afacere de familie

... O dulce calatorie orientala

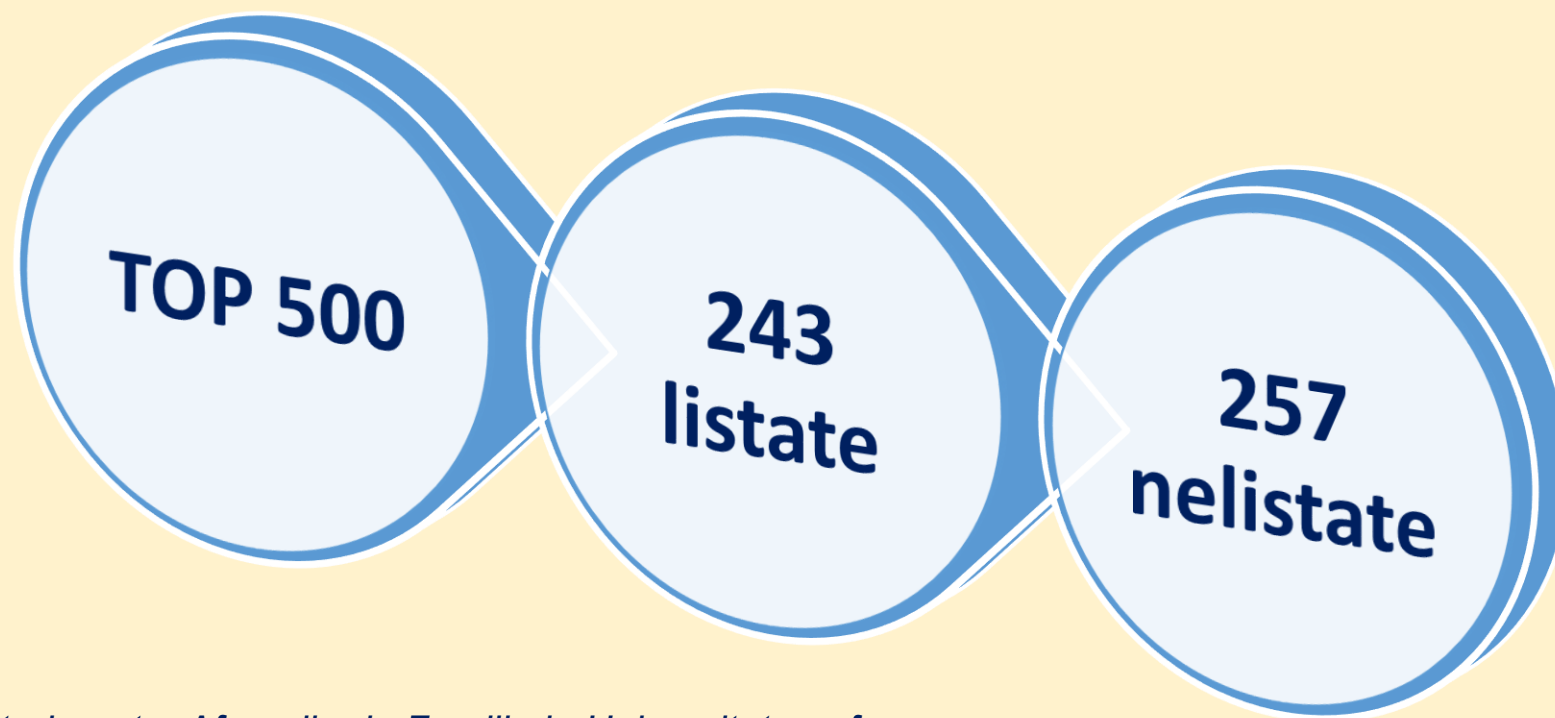
- ❑ Functioneaza continuu de peste 300 ani in Slatina
- ❑ Proprietari sunt o familie albaneza
- ❑ Bragagerie cu produse transmise din generatie in generatie
- ❑ Atletul albanez denumire din 1912

*Când muști încet din baclava,
Plăcerea este sclava ta.
Și de mai bei un strop de bragă,
Simți gust de dor de viață dragă.*

*După cum e datina,
Cei ce trec prin Slatina,
Viața li se pare dragă
După un pahar de bragă.*

La nivel mondial

Global Family Business Index

Index dezvoltat de Centrul pentru Afacerile de Familie la Universitatea of Saint Gallen, Elvetia in cooperare cu Centrul de Excelenta al EY pentru Afacerile de Familie la nivel Global

THE NUMBERS IN EUROPE

1 Around of GDP **50%**

2 More than **14 million**
Family Businesses in the EU

3 More than **60 MILLION**
JOBs in the private sector

“Afacerile de familie sunt extrem de importante pentru Europa. Ele contribuie semnificativ la PIB si la ocuparea fortei de munca in Europa si tind sa fie mari inovatori, cu o viziune pe termen lung. De asemenea, ele tind sa fie inradacinate în cultura lor regionala si nationala, afisand acele valori europene pe care le impartasim cu totii ”.

40-50% din toate job-urile sectorului privat din UE

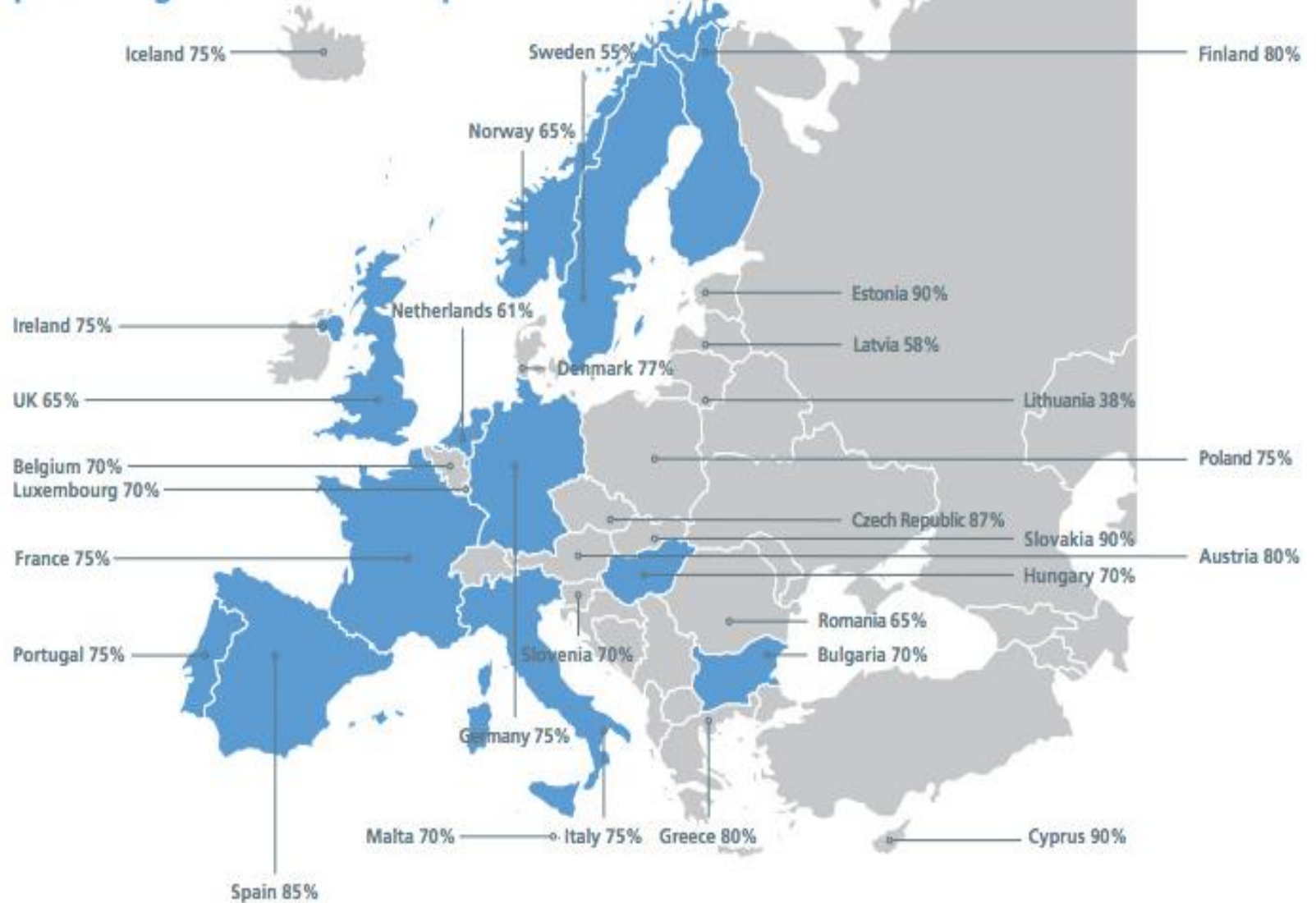
**JOSE MANUEL DURAO BARROSO, PRESEDINTE
COMISIA EUROPEANA**

In Romania, **65%** din totalul societăților sunt afaceri de familie.

In Europa conform Federației Europene a Afacerilor de Familie, acestea reprezintă între **65 - 80%** din totalul societăților europene având un rol semnificativ în forța și dinamismul economiei reale.

In Romania, din top Forbes 500 societăți din 2016, aprox. 20%, respective 100 societăți sunt afaceri de familie.

Family business across Europe: percentage of total of companies*

Caracteristici unice ale afacerilor de familie

Un studiu realizat in 2017 si publicat in februarie 2018 al Federatiei Mondiale a Burselor de Valori pe un esantion de 126 afaceri de familie dintre care 50 listate si 76 nelistate arata ca:

- ☐ Atribute comune cu companiile traditionale
- ☐ Caracteristici unice care impacteaza modul de abordare a conducerii si deciziile asociate finantarii afacerii :
 - ☐ Afacerea este mai mult decat o investitie
 - ☐ Perspectiva strategica este pe termen lung
 - ☐ Existenta atasamentului emotional fata de companie
 - ☐ Valorile familiei contureaza organizarea afacerii
 - ☐ Se percep ei insisi ca atare si au o afinitate fata de alte afaceri de familie

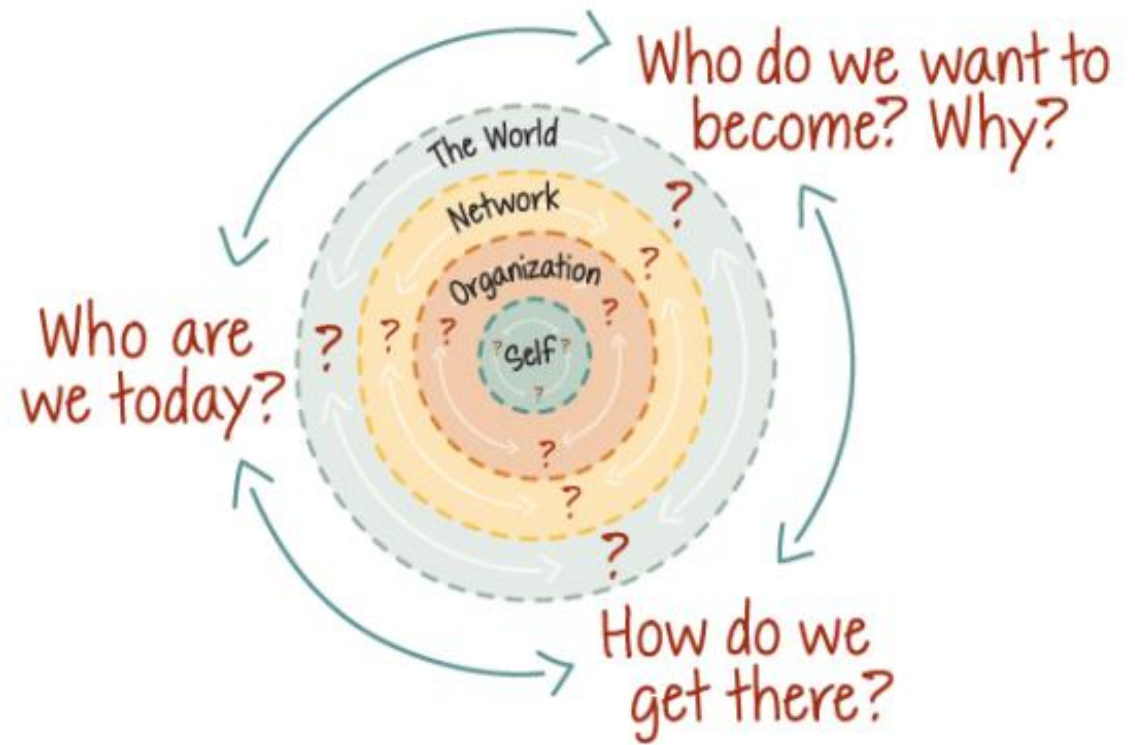

Istoric si statistic vorbind DIY Strategia – Do-It-Yourself...

Cea mai naturala abordare a afacerilor de familie

STRATEGY

CULTURE

Drumul spre finantare prin piata de capital si listarea la Bursa

- ☐ Implementarea unui **model eficient de guvernanta familiala** (Board Advisory, CA)
- ☐ Potrivit unui studiu al Russell Reynolds Associates din 2016, implementarea unei **guvernante adecvate** este un factor important care faciliteaza **adresarea obstacolelor** la care afacerile de familie trebuie sa faca fata, si anume: finantare proiecte, crestere capital, angajare top executivi, R&D expertiza si care concluzioneaza ca cei care au adoptat astfel de bune practici au fost cei mai **profitabili**

- ☐ Protejarea intereselor actionarilor
- ☐ Crearea de valoare sustenabila pe termen lung
- ☐ Asigurarea informatiilor corecte, complete si transparente
- ☐ Definirea clara a relatiilor si responsabilitatilor intre actionari, CA si conducere executiva
- ☐ Evaluarea compatibilitatii adecvate pentru membrii CA si conducerea executiva
- ☐ Asigurarea planului de succesiune pentru CEO si top executivi
- ☐ Definirea sistemelor de compensare a conducerii
- ☐ Supravegherea executarii strategiei aprobate
- ☐ Calcularea apetitului de risc ce va fi suportat
- ☐ Asigurarea eticii si integritatii in conducere

PROs and CONs pentru finantare si listare

PROs

- ☐ Finantare proiecte pe termen lung pentru a permite extinderea afacerii
- ☐ Finantare la costuri mai reduse
- ☐ Cresterea vizibilitatii brandului
- ☐ Stabilizarea afacerii
- ☐ Rezolvarea unor probleme interne ce tin de proprietate de ex. sa permita mostenitorilor sa faca exit
- ☐ Oportunitate pentru imbunatatirea structurilor de guvernanta

CONs

- ☐ Pierderea controlului afacerii
 - ☐ Lipsa necesitatii
 - ☐ Cerintele de listare, conformitate
 - ☐ Stabilizarea afacerii
 - ☐ Familia nu este pregatita pentru listare
- Altele:
- ☐ Libertatea de operare
 - ☐ Provocari pe termen lung privind strategia,
 - ☐ Inrautatarea relatiilor familiale, crearea unei rupturi intre familie si valorile afacerii
 - ☐ Impunerea unor perspective externe familiei asupra strategiei si managementului
 - ☐ Impunerea unor proceduri care pot fi impotriva valorilor afacerii
 - ☐ Decizii luate la nivelul CA si nu de catre familie

Demersuri proactive la nivelul Bursei

- ☐ Dezvoltarea de **competente** pentru afacerile de familie demonstrand intelegerea atributiilor unice ale acestora si ingrijorarile lor specifice
- ☐ Crearea de **oportunitati** pentru angajamentul afacerii de familie, astfel incat sa aduca impreuna afacerile de familie listate cu cele nelistate
- ☐ Prezentarea de **exemple** evidentiind experientele pozitive si performanta obtinuta de alte afaceri de familie listate
- ☐ Evaluarea oportunitatilor de a adresa raspunsuri la ingrijorarile cu privire la listare prin ex., utilizarea **structurilor** care permit afacerilor de familie sa se listeze pastrand totusi controlul asupra afacerii
- ☐ Crearea unui **indice** dedicat afacerilor de familie

Solutii atractive si eficiente pentru listarea afacerilor de familie

- ❑ Piata dedicata afacerilor de familie
- ❑ Utilizarea unui sistem dual al actiunilor
- ❑ Cerinte de raportare mai relaxate

“Invit în mod special antreprenorii români să se gândească bine dacă doresc să fie lideri pe domeniul lor, să rămână lideri. Poarta este listarea la bursă. Mai devreme sau mai târziu un strateg mare îi va înghiți dacă nu fac acest pas. Este un pas în care pot rămâne în companie ani mulți pentru că investitorii cumpără și antreprenorii din spatele produsului, cumpără și o poveste.”, a spus Mihai Marcu, CEO Medlife.

"Am ajuns într-un moment cheie pentru companie și suntem mandri de acest pas. Listarea Bittnet Systems pe piața AeRO a Bursei de Valori București ne va ajuta să creștem într-o manieră rapidă și sanatoasă din punct de vedere economic. Sperăm că, odată cu această listare, să atingem toate obiectivele propuse pentru 2015", a declarat Mihai Logofatu, CEO al Bittnet Systems.

"În 2007, Bittnet Systems era o mică business în IT, un start-up pornit de doi frați entuziaști. În primul an de activitate înregistrăm o cifră de afaceri de 30.000 de euro. În al doilea, datorită profitului obținut, Bittnet se transformă în societate pe acțiuni (S.A.). Opt ani mai târziu, aceeași companie, cu o cifră de afaceri de aproape două milioane de euro, se listează pe o piață operată de BVB", spune Cristian Logofatu, CFO al Bittnet Systems.

Va multumesc pentru atentie! Q & A

Ileana Botez, MBA

